

ACtuelt

Elektronisk nyt fra AC

Den 11. maj 2010

S og SF åbner op for brugerbetaling på uddannelse

Der er desværre stærke forlydender om, at S og SF her kl. 11.00 i dag vil præsentere et forslag om brugerbetaling på kandidatuddannelserne som statsfinansierede studielån. Modellen er, at de "gode" akademikers studieafgifter skatte teknisk bliver neutraliseret, det vil sige såfremt de er fuldt skattepligtige i Danmark i 6 – 10 år. Det betyder samtidig, at akademikere, der af forskellige årsager – det være sig jobmæssige eller kærlighedsmæssige årsager – formaster sig til at tage ophold i udlandet inden for den givne periode, vil blive økonomisk straffet.

Forlydenderne bygger på et teknisk udslip af forslaget i går. Vi vender selvfølgelig tilbage når forlydenderne er blevet endeligt bekræftet.

Uforvarende synes S og SF at være kommet til at overtræde grænsen for accept af brugerbetaling. Med udspillet er der slået hul i det politiske hegn omkring brugerbetaling på uddannelse. Det kan bedst sammenlignes med da S åbnede op for en efterlønsreform. Der gik ganske kort tid herefter, så var regeringen klar med et forhandlingsudspil.

Forslaget fra S og SF har en indbygget social skævhed, ligesom det er ude at trit med et globalt udsyn. Begge forhold som har en afgørende negativ indvirkning på Danmarks internationale konkurrenceevne.

Konsekvenserne af S og SF's forslag for højtuddannede danskere i udlandet virker simpelthen ikke ordentlig gennemtænkt. Der vil være personer, der efter en årrække i udlandet uforvarende bliver gældsflygtninge, og som dermed får vanskeligt ved at flytte tilbage til Danmark og bruge deres internationalt erhvervede kvalifikationer. Og hvordan har S og SF forestillet sig inddrivelsen af betalingen hos udenlandsdanskerne? Det er vanskeligt at overskue de administrative og praktiske problemer, der vil opstå i kølvandet på at skulle finde frem til danskere, der har opholdt sig "for mange år" i udlandet.

Helt grundlæggende vil S og SF's forslag om brugerbetaling have en indbygget social slagside. Ved at indføre brugerbetaling på kandidatuddannelserne risikerer man, at det overvejende kun er unge fra mere privilegerede familier, der vil være villig til at gældsætte sig for at tage en universitetsuddannelse. Allerede ved indgangen til universitetet skal den uddannelsessøgende forholde sig til to ikke særlig attraktive valgmuligheder: Enten at skulle gældsætte sig for at færdiggøre sit studie på kandidatniveau, eller at stige af på bachelorniveauet med udsigt til ringe beskæftigelsesmuligheder.

Analyse fra økonomerne i AE viser ellers, at offentlige investeringer i videregående uddannelse, og i kandidatuddannelser i særdeleshed, giver et højt samfundsmæssigt afkast og dermed er en særdeles god og tilmed sikker investering for samfun-

det. Den direkte effekt på statens finanser er i gennemsnit på 9,0 mio. kr. over livet for hver dansker med en kandidatuddannelse i form af skatteindbetalinger modregnet uddannelsesomkostninger og overførelser. Derudover er der en indirekte effekt gennem øget produktivitet på gennemsnitlig 22,5 mio. kr. for en universitetsuddannet hen over livet.

Som sagt vender vi tilbage med endelig bekræftelse af forslaget når det bliver offentliggjort senere i dag.

Med venlig hilsen

Niels Lykke Jensen
Direkte nr.: 22 49 58 59
E-mail: nl@ac.dk

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 22 49 58 55
E-mail: bba@ac.dk